

Sietse Kuipers

**Oefenen met begrijpend
lezen voor groep 5 en 6**

Auteur: Sietse Kuipers
Omslagontwerp: Studio Willemien Haagsma bNO
© 2018 Visual Steps B.V.

Eerste druk: augustus 2018

ISBN 978 90 5905 794 4

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, uitgeleend, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen, of welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 168 Auteurswet 1912 j^o het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgaven in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

In dit boek kunnen namen voorkomen van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouders.

Wil je meer informatie?
www.visualstepseducatief.nl

Heb je vragen of suggesties over dit boek?
E-mail: info@visualsteps.nl

Abonneren op de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief:
www.visualstepseducatief.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Informatie voor ouders, verzorgers en docenten	6
Oefentaak 1	7
Oefentaak 2	15
Oefentaak 3	23
Oefentaak 4	31
Oefentaak 5	39
Oefentaak 6	47
Oefentaak 7	55
Oefentaak 8	63
Oefentaak 9	71
Oefentaak 10	79
Oefentaak 11	87
Oefentaak 12	95
Oefentaak 13	103
Oefentaak 14	111
Oefentaak 15	119
Oefentaak 16	127
Oefentaak 17	135
Oefentaak 18	143
Oefentaak 19	151
Oefentaak 20	159
Oefentaak 21	167
Oefentaak 22	175
Oefentaak 23	185
Oefentaak 24	193
Oefentaak 25	201
Oefentaak 26	209
Oefentaak 27	217
Oefentaak 28	225
Oefentaak 29	233
Oefentaak 30	243
Oefentaak 31	251
Oefentaak 32	261
Antwoorden en uitleg	271
Verantwoording	297
Bijlage Ondersteuning	299
Jouw resultaten	301

Voorwoord

Je hebt in je leven al een heleboel teksten gelezen. Bijvoorbeeld op school, in een boek, op je telefoon of op de computer. Bij het lezen van teksten is het belangrijk dat je begrijpt wat er staat. Dit noemen we 'begrijpend lezen'.

Begrijpend lezen leer je vooral door het veel te doen. Dit boek helpt je daarbij.

In dit boek vind je heel veel opgaven over verschillende soorten teksten. Deze opgaven staan bij elkaar in oefentaken. Je zou iedere dag zo'n oefentaak kunnen maken, maar een paar keer per week kan natuurlijk ook. Zo leer je door te oefenen steeds beter begrijpend lezen!

Weet je niet zo goed wat er bedoeld wordt met een opgave, dan vind je op pagina 299 de *Bijlage Ondersteuning*, met uitleg over de opgaven.

Aan het eind van het boek op pagina 271 vind je de antwoorden van alle opgaven en, waar nodig, uitleg. Op pagina 301 kan je het aantal goede en foute antwoorden noteren.

Naast ieder antwoord staat wat voor soort opgave het was. Dat is handig als je merkt dat je vaak dezelfde soort opgave fout maakt. Je kan er zo achter komen welke soort opgave dat is. Als je dat weet kan je die opgaven nog eens extra oefenen of vragen om uitleg. Je gebruikt daarvoor de lijst met typen opgaven op pagina 297. Moeilijk? Vraag dan of iemand je wil helpen!

O ja, je kan de bladen van een taak uit het boek scheuren. Misschien vind je dat wel zo handig.

Veel succes met het maken van de opgaven!

Sietse Kuipers

P.S.

Als je vindt dat iets niet goed is in het boek of je hebt een goed idee, dan hoor ik dat graag van je.

Het e-mailadres is: info@visualsteps.nl

Tip

Online toets

Heb je alle opgaven in het boek gemaakt, dan kan je op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als je deze toets goed hebt gemaakt, krijg je zelfs een diploma dat je kan afdrukken en bewaren!

Informatie voor ouders, verzorgers en docenten

Dit boek laat kinderen oefenen met begrijpend lezen. De hapklare oefentaken van ongeveer 30 opgaven kan het kind in ongeveer 20 minuten op zijn gemak zelfstandig maken, bijvoorbeeld aan de keukentafel. Zo ziet u dat het kind ook daadwerkelijk serieus de opgaven maakt en niet stiekem op zijn telefoon zit. Daarom zijn de opgaven ook op papier en niet op de computer of tablet.

De opgaven bevatten lesstof die voldoet aan de kerndoelen voor begrijpend lezen in groep 5 en 6.

De opgaven kunnen worden nagekeken. Achter in het boek op pagina 271 vindt u de antwoorden, meestal aangevuld met een korte uitleg.

Bij ieder antwoord staat een code die refereert aan een type opgave in de verantwoording op pagina 297. Merkt u dat het kind bepaalde typen opgaven vaker fout heeft, dan kan dat een reden zijn om hem nog wat uitleg te geven over dat onderwerp of nog eens extra te laten oefenen. Op pagina 299 vindt u eventueel de *Bijlage Ondersteuning*. Deze kan het kind eventueel naast de opgaves houden.

U heeft de mogelijkheid om een oefentaak apart aan het kind aan te bieden door de taak uit te scheuren via de perforatierand. Een andere mogelijkheid is om de antwoorden achter in het boek uit te scheuren en apart te houden van de rest van het boek.

Online toets

Heeft het kind alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan hij op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als deze toets goed is gemaakt, krijgt hij een diploma.

Andere boeken en de Visual Steps Educatief nieuwsbrief

Naast deze uitgave zijn er nog andere boeken verkrijgbaar, bijvoorbeeld over taal, werkwoordspelling, rekenen en studievaardigheden of voor andere groepen. Op www.visualstepseducatief.nl vindt u een overzicht van alle titels.

Op die website kunt u zich ook met enkele muisklikken aanmelden voor de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief die per e-mail wordt verspreid.

Oefentaak 1

Proeven

1. Sanne probeert een glimp op te vangen van de vier schoteltjes die voor haar op de tafel staan.
2. Hoe ze ook met haar ogen draait en met haar hoofd beweegt, de wereld om haar heen blijft zwart.
3. De blinddoek zit te goed en te strak.
4. 'Toe Sanne, proeven!' roepen de kinderen om haar heen.
5. Voorzichtig tast Sanne naar de schoteltjes.
6. Nu zal ze haar tong moeten steken in het goedje dat op één van de schoteltjes ligt.
7. Ze had nog liever de opdracht gekregen een harige spin met haar blote handen te pakken dan dit.
8. In de kamer die met slingers en ballonnen versierd is, wordt het spannend stil.
9. Zal Sanne haar tong in de peper, het zout, de mosterd of in de suiker steken?

1. Over wie gaat het?

- A. Een harige spin
- B. Sanne
- C. De blinddoek
- D. De kinderen in de kamer

2. Waarover gaat het?

- A. Peper, zout, mosterd en suiker
- B. Een harige spin
- C. Een spelletje op een verjaardagsfeestje
- D. Verschillende smaken

3. Waar gebeurt het?

- A. In een kamer
- B. Op school
- C. In een keuken
- D. In een tuin

4. Wat gebeurt er het eerst?

- A. De kinderen roepen dat Sanne moet proeven.
- B. Sanne probeert onder de blinddoek door te gluren.
- C. Sanne voelt waar de schoteltjes staan.
- D. Sanne pakt een harige spin met haar blote handen.

5. Wat gebeurt er daarna?

- A. Sanne voelt waar de schoteltjes staan.
- B. De kinderen roepen dat Sanne moet proeven.
- C. Iedereen wordt stil.
- D. Sanne pakt een harige spin met haar blote handen.

6. Is er een probleem?

- A. De blinddoek zit te strak.
- B. Sanne durft haar tong niet in het goedje te steken dat op een van de schoteltjes ligt.
- C. Sanne is doodsbang voor harige spinnen.
- D. De kinderen begrijpen Sanne niet.

7. Wat is de oplossing?

- A. De kinderen moeten de blinddoek wat losser maken.
- B. Sanne zal gewoon even door moeten zetten.
- C. Sanne moet eerst kleine spinnen in haar hand houden en dan de grotere.
- D. De kinderen moeten wat vriendelijker tegen Sanne zijn.

8. Hoe loopt het af?

- A. De afloop staat niet in het verhaal.
- B. Sanne pakt de spin met haar blote handen.
- C. Sanne steekt haar tong in het goedje op een van de vier schoteltjes.
- D. Er ontstaat ruzie tussen Sanne en de andere kinderen.

Rik

1. Als Rik de winkel binnenstapt, krijgt hij een raar gevoel in zijn buik.
2. De honderden brilmonturen aan de wanden en de glimmende spiegels grijnzen hem toe.
3. Het is alsof ze zeggen: 'Boontje komt om zijn loontje.'
4. Rik weet nog goed hoe hij Ilse belachelijk had gemaakt, toen ze voor het eerst met een bril op de klas binnenstapte.
5. En nu moet hij zelf een montuur uitzoeken!
6. Zouden de kinderen volgende week net zo reageren als hij laatst met Ilse?
7. Dat moet dan maar, denkt Rik, en hij zet een van de opvallendste monturen op zijn neus.
8. Hm, lang niet gek, denkt hij bij zichzelf.

9. Over wie gaat het?

- A. Ilse
- B. Rik
- C. Boontje
- D. Grijnzende spiegels

10. Waarover gaat het?

- A. Ilse voelde zich rot toen zij voor het eerst met een bril op in de klas zat.
- B. Als Rik een bril uit moet zoeken, beseft hij ineens dat hij Ilse gepest heeft met haar bril.
- C. Een brillenwinkel met grijnzende spiegels.
- D. Kinderen worden vaak gepest omdat ze een bril dragen.

11. Waar gebeurt het?

- A. Op school
- B. In een brillenwinkel
- C. Bij Rik thuis
- D. In het ziekenhuis

12. Wat gebeurt er het eerst?

- A. De brilmonturen en de spiegels in de brillenzaak grijnzen Rik toe.
- B. Rik krijgt een akelig gevoel als hij de brillenzaak binnenstapt.
- C. Rik pest Ilse met haar nieuwe bril.
- D. Rik zoekt een bril uit.

13. Wat gebeurt er daarna?

- A. Het lijkt net of de brilmonturen en de spiegels grijnzen.
- B. Ilse pest terug.
- C. De kinderen in de klas pesten Rik met zijn nieuwe bril.
- D. Rik wil geen bril meer kopen.

14. Is er een probleem?

- A. Rik is bang voor Ilse, omdat hij haar gepest heeft met haar nieuwe bril.
- B. Rik is bang voor de spiegels in de brillenzaak.
- C. Rik kan niet kiezen uit al die honderden brilmonturen.
- D. Rik is bang dat hij op school gepest zal worden met zijn nieuwe bril.

15. Wat is de oplossing?

- A. Rik besluit het goed te maken met Ilse.
- B. Rik besluit gewoon door te zetten en zich niets van de klas aan te trekken.
- C. Rik kiest een bril die niet opvalt.
- D. Rik kijkt maar niet meer in de glimmende spiegels.

16. Hoe loopt het af?

- A. Rik probeert een bril uit en raakt zijn rare gevoel kwijt.
- B. Rik gaat met een opvallende bril naar huis.
- C. Rik maakt het goed met Ilse.
- D. Rik gaat met een akelig gevoel naar huis.

Rook

1. 'Kijk,' zegt Ruben, 'dit moet hierin.'
2. Ruben had gisteravond goed gekeken hoe papa het gourmetstel aandeed.
3. Hij steekt de stekker in het stopcontact en de driejarige Seth kijkt aandachtig naar zijn tweelingbroertje.
4. 'Dan mag ik het knopje aanzetten,' zegt Seth.
5. 'Heet,' zegt Ruben.
6. Daar weet Seth wel wat op: de ovenwanten van mama.
7. Ze doen beiden een ovenwant aan en voelen even of de plaat al warm wordt.
8. Dit valt hen een beetje tegen, Ruben durft de plaat zelfs even met zijn blote hand aan te raken.
9. Seth stelt voor om eerst even te gaan spelen en daarna nog eens te voelen.
10. De broertjes leggen de ovenwanten op het gourmetstel en gaan verder met hun puzzel.
11. Plotseling gilt de rookmelder en twee tellen later stormen papa en mama de keuken binnen.
12. Zwarte rook kringelt omhoog en de ovenwanten liggen te smeulen op de gloeiende plaat.
13. Mama veegt een paar tranen weg en knuffelt de jongens.
14. 'Jullie waren een beetje dom, maar wij waren nog dommer,' zegt ze zacht.

17. Over wie gaat het?

- A. Papa
- B. Mama
- C. Twee ovenwanten
- D. Seth en Ruben

18. Waarover gaat het?

- A. Een rookmelder veroorzaakt paniek.
- B. De moeder van Ruben en Seth is erg verdrietig.
- C. Het gourmetstel blijkt niet goed te werken.
- D. Twee broertjes veroorzaken bijna een brand.

19. Waar gebeurt het?

- A. In de peuterspeelzaal
- B. In huis
- C. Achter het huis
- D. In de garage

20. Wat gebeurt er het eerst?

- A. Ruben en Seth bedenken een plannetje.
- B. Ruben kijkt hoe zijn vader het gourmetstel aandoet.
- C. Ruben steekt de stekker van het gourmetstel in het stopcontact.
- D. Seth zet het knopje van het gourmetstel aan.

21. Wat gebeurt er daarna?

- A. Seth zet het gourmetstel aan.
- B. Het gourmetstel wordt heet.
- C. Seth en Ruben leggen elk een ovenwant op het gourmetstel.
- D. De ovenwanten op het hete gourmetstel veroorzaken veel rook.

22. Is er een probleem?

- A. Ruben en Seth hebben niet door dat wat ze doen erg gevaarlijk is.
- B. Het gourmetstel wil niet goed warm worden.
- C. Ruben en Seth weten niet precies hoe het gourmetstel aanmoet.
- D. De vader en moeder van de twee jongens raken in paniek.

23. Hoe kan het dat er geen brand komt?

- A. De ouders van Ruben en Seth komen net op tijd binnengewandeld.
- B. De rookmelder geeft alarm.
- C. De ovenwanten smeulen alleen maar, ze vliegen gelukkig niet in brand.
- D. Mama troost de jongens.

24. Hoe loopt het af?

- A. Vader is boos op de jongens, maar moeder niet.
- B. De ouders van Ruben en Seth zetten de rookmelder uit.
- C. Het hele huis is zwart van de rook.
- D. De ouders van Ruben en Seth zijn net op tijd om een brand te voorkomen.

Verhuizen

1. Buiten is het nog licht, maar toch is het al tien uur 's avonds.
2. Wiarda woelt in haar bed, maar dat komt niet door de warmte.
3. Dit is haar laatste nacht in het 'oude' huis.
4. Morgenochtend zullen de verhuizers om zeven uur al klaarstaan om alle spullen in te laden.
5. Dan breekt er een nieuwe periode aan in haar leven.
6. Als de kinderen uit haar klas op school zitten, zal Wiarda in de verhuiswagen klimmen en de lange rit naar Friesland maken.
7. Niemand van haar klasgenootjes zal haar uit kunnen zwaaien.
8. Het afscheid is vandaag geweest, en Lieke die altijd naast haar zat, was behoorlijk van slag.
9. Het 'nieuwe' huis ziet er mooi uit en de omgeving is bekend, maar Friesland is wel erg ver weg.
10. Wiarda kijkt haar vertrouwde kamertje nog eens rond; veel dingen zijn al ingepakt.
11. Opnieuw doet ze een poging om in slaap te vallen door tot honderd te tellen.

25. Over wie gaat het?

- A. Wiarda's klasgenootjes
- B. Wiarda
- C. De verhuizers
- D. Lieke

26. Waarover gaat het?

- A. Wiarda neemt afscheid van haar klas.
- B. Wiarda's laatste avond in het 'oude' huis.
- C. Wiarda pakt de dingen in die mee moeten naar Friesland.
- D. Wiarda kan niet slapen omdat het zo lang licht is.

27. Waar gebeurt het?

- A. Op school.
- B. In Wiarda's slaapkamer.
- C. In Friesland.
- D. In de verhuiswagen.

28. Wat gebeurt er eerst?

- A. Wiarda heeft het erg warm.
- B. Wiarda neemt afscheid van haar klas.
- C. Wiarda kijkt haar vertrouwde kamertje nog eens rond.
- D. Wiarda kan niet slapen.

29. Wat gebeurt er daarna?

- A. Wiarda begint aan een nieuwe periode in haar leven.
- B. Wiarda woelt in haar bed omdat allerlei gedachten door haar hoofd tollen.
- C. Wiarda denkt aan Friesland.
- D. Wiarda doet de gordijnen dicht omdat het buiten nog zo licht is.

30. Is er een probleem?

- A. Wiarda kan niet slapen.
- B. Wiarda kan geen afscheid nemen van haar klasgenootjes.
- C. Lieke is helemaal van slag.
- D. Wiarda wil niet verhuizen.

31. Wat is de oplossing?

- A. Wiarda doet de gordijnen dicht, omdat het anders zo licht is op haar kamer.
- B. Wiarda probeert aan het afscheid op school te denken.
- C. Wiarda probeert nog een keer in slaap te vallen door tot honderd te tellen.
- D. Wiarda probeert aan het 'nieuwe' huis in Friesland te denken.

32. Hoe loopt het af?

- A. Wiarda valt tijdens het tellen eindelijk in slaap.
- B. De afloop staat niet in het verhaaltje.
- C. Wiarda wordt rustig als ze aan het mooie huis denkt waar ze straks in zal wonen.
- D. Door te stoppen met woelen, wordt Wiarda weer rustig en valt ze eindelijk in slaap.

Antwoorden en uitleg

Voor leerlingen

Hieronder vind je de antwoorden op de opgaven. Ze staan **vetgedrukt** in de linkerkolom. In de rechterkolom staat, waar nodig, uitleg.

Voor ouders

In de tweede kolom staat een code. Die verwijst naar wat voor soort opgave het was. Op pagina 297 staan de betekenissen van alle codes. Stel, uw kind maakt een aantal fouten. Het valt u op dat eenzelfde code steeds weer opduikt. Door de betekenis van die code op te zoeken, kunt u nagaan welk type opgave zo vaak fout gaat. Deze wetenschap stelt u in staat passende uitleg te geven, of voor extra oefenmateriaal te zorgen.

Oefentaak 1

1B A1

2C A2

3A A3

4B A4

5B A5

6B A6

7B A7

8A A8

9B A1

10B A2

11B A3

12B A4

13A A5

14D A6

15B A7

16A A8

17D A1

18D A2

19B A3

20C A4

21A A5

22A A6

23B A7

24D A8

25B A1

26B A2

27B A3

28D A4

29B A5

30A A6

31C A7

32B A8

Oefentaak 2

1D A1

2B A2

3A A3

4C A4

5B A5

6D A6

7A A7

8C A8

9C A1

10B A2

11D A3

12B A4

13D A5

14C A6

15B A7

16B A8

17B A1

18B A2

19C A3

20C A4

21B A5

22C A6

23A A7

24D A8

25B A1

26C A2

27D A3

28A A4

29C A5

30A A6

31D A7

32B A8

Oefentaak 3

1B A1

2B A2

3D A3

4D A4

5B A5

6C A6

7A A7

8D A8

9C A1

10C A2

11B A3

12D A4

13B A5

14C A6

Verantwoording

De opgaven zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

Opgaven toegespitst op de leerdoelen van groep 5

Na het lezen van de tekst worden de opgaven steeds in dezelfde volgorde gesteld:

- A1 Over wie gaat het?
- A2 Waarover gaat het?
- A3 Waar gebeurt het?
- A4 Wat gebeurt er het eerst? Of: Wat is het begin?
- A5 Wat gebeurt er daarna?
- A6 Is er een probleem?
- A7 Wat is de oplossing? Of: Hoe is de oplossing?
- A8 Hoe loopt het af?

Opgaven toegespitst op de leerdoelen van groep 6

Na het lezen van de tekst worden de opgaven steeds (ongeveer) in dezelfde volgorde gesteld. In de *Bijlage Ondersteuning* op pagina 299 wordt bij elke categorie een toelichting gegeven. Deze kan uw kind, indien nodig, naast de opgaven houden.

- B1 De tekstsoort herkennen – verhalend of zakelijk?
- B2 Staan er namen in de tekst?
- B3 Waarover gaat het?
- B4 De betekenis achterhalen van moeilijke woorden.
- B5 Relaties leggen in de tekst: oorzaak en gevolg in beeld brengen.
- B6 De structuur van de tekst herkennen – verhaaltje in stukken knippen en in de juiste volgorde leggen.
- B7 Wie zou de schrijver van deze tekst kunnen zijn?
- B8 Welke van deze woorden zijn belangrijk in deze tekst?
- B9 Welk woord betekent hetzelfde als het gegeven woord uit de tekst?
- B10 Welk woord betekent het tegenovergestelde als het gegeven woord uit de tekst?
- B11 Vier woorden ontbreken uit de tekst; welke woorden zijn dat?
- B12 Welk functiewoord hoort op de lege plaats?
- B13 Vraag naar de betekenis van idiomatische uitdrukkingen.
- B14 Husselzinnen corrigeren.

Bijlage Ondersteuning

In deze bijlage vind je extra uitleg bij de opgaves in oefentaak 12 t/m 32. Deze kun je naast eventueel de opgaven houden.

De tekstsoort herkennen – verhalend of zakelijk?

Hier zie je een paar voorbeelden van tekstsoorten:

- In een *zakelijke tekst* wordt informatie gegeven.
- Een *opiniestuk* geeft de mening van iemand weer.
- Een *pamflet* is een tekst over een onderwerp dat veel in de belangstelling staat op een bepaald moment.
- Een *cursiefje* is een korte, grappige tekst.
- Een *recensie* is een bespreking van een film, een toneelstuk of iets dergelijks.
- Een *dagboek* is een boek waarin iemand elke dag opschrijft wat hij heeft meegemaakt.
- Een *gebruiksaanwijzing* is een uitleg van hoe iets werkt.
- In een *recept* schrijft de dokter op welk medicijn moet worden klaargemaakt. Of: in een *recept* wordt uitgelegd hoe je iets om te eten moet klaarmaken.

Staan er namen in de tekst?

Een *naam* is een woord waarmee een persoon of een zaak wordt aangegeven. In plaats van naam zeggen we ook wel eigennaam. Meestal wordt een eigennaam met een hoofdletter geschreven.

Voorbeelden:

- Bas is de naam van een jongen.
- België is de naam van een land.

Waarover gaat het?

Een gesprek, een toespraak, een boek, een film of een korte tekst gaan altijd ergens over. We noemen dat ook wel het *onderwerp* van een gesprek, een toespraak, een boek, een film of een korte tekst.

De betekenis achterhalen van moeilijke woorden.

Als je het woord stoel hoort, weet je meteen wat er bedoeld wordt. We noemen dat de *betekenis* van een woord.

Relaties leggen in de tekst: oorzaak en gevolg in beeld brengen.

Iets gebeurt niet zomaar. Er is altijd iets aan te wijzen dat er voor zorgt dat het gebeurde.

Dat waardoor iets gebeurt noemen we de *oorzaak*.

Dat wat er gebeurt noemen we het *gevolg*.

Het is dus altijd: eerst de oorzaak, dan het gevolg.

De structuur van de tekst herkennen – verhaaltje in stukken knippen en in de juiste volgorde leggen.

Als je een tekst wilt begrijpen moeten de zinnen in de goede *volgorde* staan. In deze tekst staan de zinnen niet in de goede volgorde.

Wie zou de schrijver van deze tekst kunnen zijn?

Vaak kun je aan het beroep van iemand zien of hij een tekst had kunnen schrijven. Een arts kan bijvoorbeeld een tekst over een ingewikkeld onderwerp uit de geneeskunde hebben geschreven.

Welke van deze woorden zijn belangrijk in deze tekst?

In elke tekst zijn een paar woorden aan te wijzen die extra belangrijk zijn. We noemen die woorden wel *kernwoorden*. Als je de kernwoorden hebt gevonden, weet je meestal ook waar de tekst over gaat.

Welk woord betekent hetzelfde als het gegeven woord uit de tekst?

Woorden kunnen op twee manieren gelijk zijn:

1. Ze hebben dezelfde betekenis – bijvoorbeeld stout en ondeugend.
2. Ze worden op dezelfde manier geschreven – bijvoorbeeld bank (je kunt er op zitten, je kunt er je geld naar toe brengen).

In deze opgave wordt gevraagd naar dezelfde betekenis.

Welk woord betekent het tegenovergestelde als het gegeven woord uit de tekst?

Wat bedoelen we met het *tegenovergestelde* woord? Hier volgen een paar voorbeelden:

- Wit is het tegenovergestelde van zwart.
- Licht is het tegenovergestelde van donker.
- Hard is het tegenovergestelde van zacht.
- Mooi is het tegenovergestelde van lelijk.

Vier woorden ontbreken uit de tekst; welke woorden zijn dat?

Een zin klopt soms niet. Dat komt omdat er woorden missen, of omdat ze op de verkeerde plaats staan. In deze opgave moet je de woorden in de goede zin zetten.

Welk functiewoord hoort op de lege plaats?

In zinnen worden allerlei woorden gebruikt. Daar zijn ook woorden bij als: dat, wat, van, om en hoe. In deze opgave moet je het goede woord in de zin zetten.

Vraag naar de betekenis van idiomatische uitdrukkingen.

In onze taal zeggen we soms dingen op een manier die alleen bij onze taal past.

Zo stellen we nooit de volgende vraag: 'Welke tijd is het?' We vragen 'Hoe laat is het?'

Als we vinden dat twee personen op elkaar lijken, gebruiken we een uitdrukking: 'als twee druppels water'.

Wanneer je aan iemands gedrag kunt zien dat hij een kind is van zijn vader, zeggen we 'hij heeft een aardje naar zijn vaartje'.

In deze opgave moet je soortgelijke manieren van zeggen proberen te verklaren.

Husselzinnen corrigeren.

In een husselzin staan de woorden door elkaar. In deze opgave moet je de husselzin vinden en verbeteren.